

DEBATT

■ Ingen sanket flere hjemmepoeng enn TIL denne sesongen. Alfheim fungerer altså sportslig. At Alfheim er billig i drift i forhold til en ny stadion, er dessuten bra for klubbens skakkjorte økonomi.

HJEMMESEIER: TIL-spillerne takker publikum etter å ha slått Rosenborg på Alfheim i siste hjemmekamp.

Foto: Knut Jenssen

Alfheim duger

Av Bernt Arne Bertheussen (bildet), førstelektor Handelshøgskolen/Universitetet i Tromsø Sør Arena, innviet i 2007, ga ikke Start noen hjemmefordel da laget møtte TIL i årets siste serierunde. Omkranset av flotte, men glisne tribuner, lot hjemmelaget seg rundspille, og seieren ble servert til «Gutan» på et sølvfat. Start har ikke fått noe sportslig løft i kjølvannet av ny stadion. Neste sesong må klubben spille i førstedivisjon.

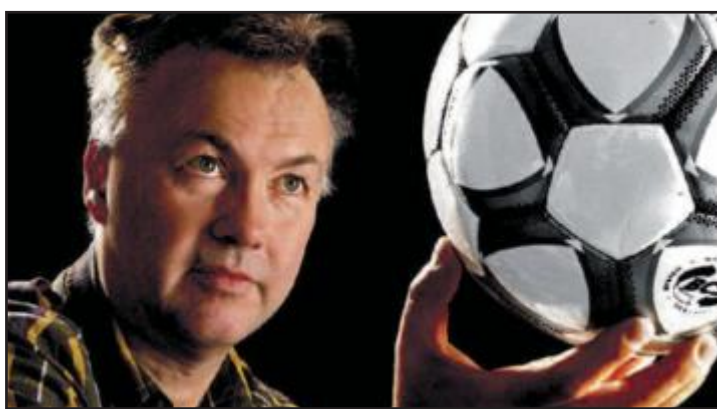
I stedet for å gi sportslig suksess har de 280 millionene investert i Sør Arena blitt til et økonomisk mareritt. Med et bokført tap på 86 millioner i 2008 satte Start norgesrekord i fotballunderskudd. Er det vanskelig å få endene til å møtes i Tippeligaen, blir det ikke lettere i førstedivisjon. Klubben har varslet om oppsigelser.

Stabæks mareritt. Start er nede for telling på grunn av urealistiske sportslige ambisjoner. Da er det, kan hende, fattig trøst, at situasjonen ikke er bedre for Stabæk, også det en klubb med ny stadion og store visjoner. Stabæk har enn så lenge unngått nedrykk, men i høst krevde stadioneier ei årlig husleie på mer enn 30 millioner fra klubben for selv å unngå konkurs etter å ha tapt 180 millioner på Telenor Arena siden oppstarten i 2009.

Ei slik husleie vil imidlertid knekke økonomien, og Stabæk må spille sine hjemmekamper på gamle nedslitte kommunale Nadderud til neste år. Nå har treneren forlatt sin post, og i et desperat forsøk på å unngå Lyns skjebne blir nøkkelspillere solgt og spillere og ansatte sagt opp. At en leder dessuten etterforskes av økokrim for grov økonomisk utroskap i en overgangssak, legger bare en ekstra stein til byrden for Bærumsklubben.

Mer stadionskrekk. Historiene over viser at kostbare anlegg lett kan føre til sportslig og økonomisk trøbbel. En ny stadion er altså ingen garanti for ei ny glanstid, og i norsk fotball har vi flere fiaskoer enn suksesser i så måte. Heller ikke de nye arenaene i Fredrikstad, Sandefjord, Skien og Stavanger har klart å leve opp til klubbens forventninger.

Men Aker stadion gjør det. Årsaken er at Røkke forærte en hel arena til klubben i 1998, og siden da har Røkke i tillegg subsidiert klubbdriften med mellom 20 og 30 millioner hvert eneste år. Den eneste solskinnshistoria er kanskje Color Line stadion i Ålesund. Denne arenaen har, parett med klubbens opprykk til Tippeligaen, utløst en formidabel publikumsinteresse i sin region.

Stadionmyten. Stadiontabellen viser hvor mange poeng eliteserielagene hanket inn på hjemmebane i årets sesong. Den punkterer myten om at sportslig fremgang forutsetter en ny stadion.

De tre stadionene som kapret flest poeng i år – Alfheim, Marienlyst og Haugesund – er alle gamle arenaer.

Nesten helt i bunnen av tabellen finner vi tre topp moderne stadioner – Fredrikstad stadion, Sør Arena og Telenor Arena.

Tabellen viser at en ny stadion heller gir en sportslig ulempe enn et fortrinn for en klubb.

Hvis merkostnadene ved å drifte en ny stadion er større enn merinntektene, må den bli subsidiert av den øvrige klubbdriften. I så

fall må penger som kunne vært brukt på spillerstallen i stedet anvendes på stadion. Men i en fotballklubb bestemmes tabellplasseringa først og fremst av lønningene og ikke av driftskostnadene til arenaen.

Overinvesteringer. I Tippeligaen blir det mer glissent på tribunen år for år. Denne sesongen var tilskuersnittet per kamp det laveste siden 2004, og det til tross for at vi i mellomtiden har fått flere nye arenaer med bedre forhold for publikum.

Bortsett fra i Molde og i Ålesund, er det mange ledige seter på alle kampene fordi klubbene har investert i for stor kapasitet. Tilskuertallene er dessuten kunstig høye. Det er ikke antall personer

STADION-TABELLEN 2011

■ Antall poeng lagene i eliteserien tok på sine hjemmekamper i år. Klubbens navn er erstattet med stadionnavn.

Stadion	Poeng
1. Alfheim	36
1. Marienlyst	36
3. Haugesund stadion	34
4. Aker stadion	32
4. Lerkendal	32
6. Color Line stadion	31
7. Brann stadion	30
8. Skagerak Arena	27
8. Viking stadion	27
8. Ullevaal stadion	27
11. Fosshaugane Campus	24
12. Åråsen stadion	22
13. Fredrikstad stadion	20
13. Sør Arena	20
13. Telenor Arena	20
16. Sarpsborg stadion	18

som har vært til stede på kamp som oppgis, men antall solgte billetter og sesongkort. Ubenyttede kort og ubenyttede sponsorbilletter inkluderes altså i tilskuertallet.

Hva er motivet? Selv om Alfheim er umoderne, kapret likevel TIL 36 poeng i år på sin hjemmebane. Poengene bidro til å stanse tilskuerflukten, og bortsett fra Molde maktet ingen av klubbene med ny stadion dette. Start mistet 16 prosent av tilskuerne sine, Odd 14 prosent, Viking 11 prosent, Stabæk 9 prosent og Ålesund 6 prosent. Hvis det er slik at Alfheim duger både sportslig og økonomisk, hva er da motivet til de som går i bresjen for en ny fotballstadion til hundrevis av millioner her i byen?